

Vergaderjaar 1994–1995

23 900 XI

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 1995

Nr. 40

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 19 december 1994

Mede namens mijn ambtgenoten van Verkeer en Waterstaat en van Economische Zaken deel ik U mede dat wij voornemens zijn bijgaande **«Intentieverklaring uitvoering milieubeleid metaal- en elektro-technische industrie»**¹ te ondertekenen. Van de zijde van de overheid zijn bij dit convenant voorts betrokken het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Unie van Waterschappen (UvW). Van de zijde van het bedrijfsleven vindt ondertekening plaats door de Vereniging FME, METAALUNIE en Ondernemersorganisatie CWM.

Alle betrokken partijen hebben ons inmiddels medegedeeld dit convenant te willen ondertekenen.

Betekenis van het convenant voor het milieubeleid

De metaal- en elektrotechnische industrie is een bedrijfstak waarin meer dan 400 000 werknemers in meer dan 10 000 ondernemingen werkzaam zijn. Deze sector neemt een vooraanstaande positie in in de Nederlandse economie. Naast grote ondernemingen bijvoorbeeld voor de productie van vliegtuigen, personen- en vrachtauto's, scheepswerven en elektrische apparaten kent de sector zeer vele kleine bedrijven.

De Intentieverklaring Uitvoering Milieubeleid Metaal- en elektrotechnische industrie vormt het management-instrument waarmee voor al deze bedrijven uitvoering wordt gegeven aan de doelstellingen van het Nationaal Milieubeleidsplan-2 (NMP-2) en andere relevante overheidsplannen voor het terugdringen van de milieubelasting ten gevolge van productieactiviteiten in deze sector.

De integrale milieutaakstelling (IMT) voor de metaal- en elektrotechnische industrie (zie bijlage II van het convenant) is afgeleid van deze documenten. In verband met de formele besluitvorming door partijen

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

geeft de IMT de stand van het milieubeleid weer zoals dat in juni 1994 actueel was.

Voor alle thema's van het milieubeleid zijn doelstellingen opgenomen. Zo zullen voor «verzuring» de emissies voor SO₂ en NO_x in 2000 met 80 procent, respectievelijk 55 procent moeten afnemen. Voor het thema «verspreiding» zijn voor de emissies van prioritaire stoffen doelstellingen voor 2000 opgenomen uiteenlopend van 50 tot 90 procent.

Uitvoering

Bij de uitvoering van het convenant staat de eigen verantwoordelijkheid en het eigen initiatief van de bedrijven voorop. De bedrijven zullen in bedrijfsmilieuplannen aangeven welke maatregelen zij zullen treffen om de milieubelasting terug te dringen. Ook de vergunningverlenende overheden zullen een actieve rol spelen, die met name zichtbaar wordt bij het beoordelen en toetsen van de bedrijfsmilieuplannen. Indien de vergunningverlenende overheden kunnen instemmen met het bedrijfsmilieuplan zullen zij dit als uitgangspunt nemen voor de vergunningverlening aan het desbetreffende bedrijf. Bedrijfsleven en overheden zullen gezamenlijk een werkboek opstellen dat bouwstenen aandraagt voor het bedrijfsmilieuplan. Door een gezamenlijke overleggroep van bedrijfsleven en overheden zal de voortgang van de uitvoering worden bewaakt en zal periodiek worden nagegaan in hoeverre de doelstellingen worden bereikt. De overleggroep zal tevens nagaan welke aanvullende activiteiten eventueel noodzakelijk zijn als de doelstellingen niet worden bereikt.

Vergelijking met andere convenanten

Met dit convenant wordt voor de metaal- en elektrotechnische industrie een invulling gegeven aan het doelgroepenbeleid voor de industrie, zoals dat is uitgewerkt in de notitie «Implementatie milieubeleid doelgroep industrie» (Tweede Kamer, 1991–1992, 21 137, nr. 103). Deze notitie is op 23 september 1991 aan de Vaste Commissie voor Milieubeheer van de Tweede Kamer toegezonden en op 27 februari 1992 met die commissie besproken.

De Intentieverklaring uitvoering milieubeleid metaal- en elektrotechnische industrie komt qua strekking en zwaarte overeen met de convenanten met de basismetaalindustrie (ondertekend op 10 maart 1992), de chemische industrie (2 april 1993), de zuivelindustrie (6 juli 1994) en de grafische industrie (8 april 1993). Dit betekent echter niet dat dit convenant identiek is aan de eerdere convenanten.

Het nieuwste convenant wijkt wat betreft de wijze van uitvoering op een aantal punten af van de andere vier genoemde convenanten. De verschillen zijn terug te voeren op de aard en complexiteit van de productieprocessen en de bijbehorende milieubelasting in de bedrijfstak.

De metaal- en elektrotechnische industrie wordt gekenmerkt door het grote aantal bedrijven (meer dan 10 000), de uiteenlopende grootte van bedrijven en de uiteenlopende schaalgrootte waarop productieprocessen worden toegepast. In de basismetaal-, chemische en zuivelindustrie is sprake van een beperkt aantal unieke bedrijven die ter uitvoering van het convenant direct na het ondertekenen een bedrijfsmilieuplan (BMP) opstellen. Bij ondertekening zijn deze bedrijven een resultaatsverplichting aangegaan om eens in de vier jaar een bedrijfsmilieuplan op te stellen.

Om hieraan uitdrukking te geven is de desbetreffende bedrijven gelijktijdig met de ondertekening gevraagd als partij toe te treden tot het convenant. Op grond van het advies van de Commissie voor Toetsing van Wetgevingsprojecten inzake de relatie tussen convenanten en vergunningverlening is voor de zuivelindustrie en later ook voor de andere intentieverklaringen de relevante bevoegde organen voor vergunningverlening op grond van de Wet Milieubeheer en de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren eveneens gevraagd toe te treden tot de convenanten.

Vanwege het grote aantal bedrijven in de sector van de metaal- en elektrotechnische industrie is in dit nieuwe convenant gekozen voor een gefaseerde aanpak voor de uitvoering. Daarbij wordt het moment waarop een bedrijf wordt geacht een bedrijfsmilieuplan op te stellen bepaald door het moment waarop vergunningverlening voor dat bedrijf aan de orde is.

Vergunningverlening kan hierbij op initiatief van het bedrijf aan de orde zijn, bijvoorbeeld als het gaat om een aanvraag voor een uitbreidings- of wijzigingsvergunning. Het kan echter ook een initiatief zijn van het bevoegd gezag als het gaat om een revisievergunning of de uitvoering van artikel 8.22 van de Wet Milieubeheer inzake de actualisatie van vergunningen.

Voorafgaand aan het wijzigen van de vergunning, of voorafgaand aan het bezien of wijziging van de vergunning aan de orde is, is het gewenst dat het bedrijf een bedrijfsmilieuplan opstelt (zie convenant hoofdstuk III paragraaf 4.d). Op het moment dat een bedrijf voornemens is een bedrijfsmilieuplan op te stellen, vindt toetreding tot het convenant plaats door ondertekening van een gezamenlijke verklaring. Daarin komen bedrijf en bevoegd gezag schriftelijk overeen volgens de afspraken in het convenant een bedrijfsmilieuplan op te stellen, uit te voeren en te beoordelen (convenant hoofdstuk III paragraaf 4. f).

Op deze wijze zal binding van de individuele bedrijven en vergunningverlenende overheden op termijn en gefaseerd tot stand komen. De aard van de juridische binding is daarmee echter gelijk aan de binding in eerdere intentieverklaringen.

In het convenant (hoofdstuk III, paragraaf 4.c) is een koppeling aangebracht tussen het opstellen van een bedrijfsmilieuplan (en op grond daarvan het toetreden tot het convenant) en het uitvoeren van artikel 8.22 van de Wet milieubeheer inzake het regelmatig bezien of de vergunning nog toereikend is. Voor de frequentie van deze actualisatie is voor de bedrijfstak metaal- en elektrotechnische industrie als uitgangspunt gekozen een periode van vier jaar, waarbij voor bedrijven met een geringe milieubelasting zal worden bezien of en zo ja welke langere periode doelmatig is.

Deze werkwijze zal er toe leiden dat voor de bedrijven met een grotere milieubelasting de binding aan en de uitvoering van het convenant in een periode van vier jaar tot stand zal komen. In het overleg over de uitvoering van het convenant zal worden bezien welke nadere afspraken over deze fasering van de uitvoering moeten worden gemaakt. Hierbij zal, teneinde verstoring van het bestaande proces van vergunningverlening te voorkomen, voor de uitvoering van het convenant zoveel mogelijk aansluiting worden gezocht bij de bestaande programma's voor het realiseren van een adequaat niveau van vergunningverlening.

Standaardmatige aanpak

Aangezien een groot aantal bedrijven in de bedrijfstak een beperkte milieubelasting kent en de bedrijven qua procesvoering en milieubelasting voor een belangrijk deel vergelijkbaar van aard is, kan voor een groot deel van de bedrijven worden gewerkt met een standaardmatige aanpak. Hiertoe zijn partijen overeengekomen een werkboek op te stellen dat per bewerkingsproces de milieudoelen en bijbehorende mogelijke maatregelen zal aangeven, alsmede model-bedrijfsmilieuplannen en standaardvergunningvoorschriften (convenant hoofdstuk II, paragraaf 4. a). Op dit punt is de aanpak van dit convenant vergelijkbaar met de aanpak in het convenant met de grafische industrie. Voor bedrijven en overheden maakt dit een efficiënte aanpak van de uitvoering mogelijk.

Ik verzoek u mij mede te delen of u naar aanleiding van het u voorgelegde convenant en de in deze brief gegeven toelichting daarop met mij van gedachten wilt wisselen.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
M. de Boer